



ฉบับที่ 72 /2549

วันที่ 4 สิงหาคม 2549

## การสัมมนาวิชาการเวทีสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ภายใต้โครงการขยายบทบาทสำนักงานเศรษฐกิจการคลังสู่ภูมิภาค เรื่อง “การออมชุมชน สวัสดิการที่ยั่งยืน : จากประสบการณ์ของชาวบ้านผู้การทำงานของรัฐ”

นายนิรุต ชัยสุตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) เปิดเผยว่าเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2549 สศค. ได้จัดการสัมมนาในหัวข้อ “การออมชุมชน สวัสดิการสังคมที่ยั่งยืน : จากประสบการณ์ของชาวบ้านผู้การทำงานของรัฐ” ณ โรงแรม บี พี สมิหลา บีช สงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ ได้แก่ ดร. ทรูชบ ยอดแก้ว นายสินทร อินทร์ดี นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ ดร. สันติ กิระนันท์ นางสาวสมสุข บุญญะบัญชา โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาที่เป็น ประชาชนชาวบ้าน ผู้แทนจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวนกว่า 300 คน

ผลการสัมมนาสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทของการออมระดับชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวและภูมิปัญญาของชุมชน โดยจัดตั้งเป็น กลุ่มออมทรัพย์ขึ้นและบริหารจัดการโดยชุมชนมีความสำคัญและประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง องค์กรการเงินระดับฐานรากเหล่านี้นอกจากจะเป็นแหล่งระดมเงินออมและเงินลงทุนแล้ว ยังมีส่วนในการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกชุมชนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุนมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจทุกระดับ ซึ่งรวมถึงเศรษฐกิจระดับฐานรากด้วยนั้น ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านเสนอแนวคิดในเรื่องทุนที่น่าสนใจ กล่าวคือ ทุนมีหลายประเภท เช่น คน ภูมิปัญญา ศาสนาวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน เวลา และเงิน ปัจจุบันภายใต้โลกาภิวัตน์ เงินได้กลายเป็นทุนที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความสมดุลระหว่างทุนเงินกับทุนอื่นๆ จึงได้มีการนำทุนเงินมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทุนอื่นๆ เช่น การจัดตั้งกองทุนสัจจะลดรายจ่ายวันละ 1 บาท เพื่อทำสวัสดิการภาคประชาชน จังหวัดสงขลา ของ ดร. ทรูชบ ยอดแก้ว ซึ่งแนวทางดังกล่าวนอกจากจะเป็นการให้สวัสดิการกับสมาชิกในรูปของเงินแล้ว ยังเป็นการสร้างวินัยการใช้จ่ายและวินัยการออม อีกทั้งเป็นการสร้างคุณธรรมขึ้นในชุมชน

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวขององค์กรการเงินชุมชน ทั้งเพื่อการออมและสวัสดิการชุมชน ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับค่านิยมใหม่ว่าการออมไม่ใช่

รายได้หักด้วยค่าใช้จ่าย แต่ควรเป็นรายได้หักด้วยการออมที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย ซึ่งจะปลูกฝังนิสัยการออมให้กับประชาชนอย่างแท้จริง

4. ได้มีการกล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรการเงินระดับฐานราก โดยเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญคือการเรียนรู้ร่วมกัน และภาครัฐควรสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อให้เกิดประโยชน์อย่างบูรณาการ และควรสอดแทรกให้เกิดการเรียนรู้ทุกระดับ นอกจากนี้ องค์กรการเงินจะต้องมีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบในการดำเนินงาน

5. นอกจากนี้ ได้มีการเสนอแนะให้มีการเชื่อมโยงระหว่างองค์กรการเงินระดับฐานรากกับสถาบันการเงินในระบบอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม กล่าวคือสถาบันการเงินในระบบสามารถทำหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินทุน รวมถึงแนวทางในการบริหารจัดการเงินทุนให้กับองค์กรการเงินระดับฐานราก

ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจะได้นำข้อเสนอแนะจากการศึกษามาใช้ประโยชน์ประกอบการพิจารณาเสนอแนวทางการสนับสนุน การพัฒนาระบบการออม การลงทุนและการจัดสวัสดิการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป